

C5 Udfyldning af aktive og passive sætninger

Formål med opgaven:

Denne opgave er udviklet til personer, der har problemer med sætningsprocessering uden at problemet skyldes vanskeligheder med ordmobilisering. Opgaven fokuserer specifikt på de roller, som ordene/fraserne har i sætningen, og hvordan disse kan overføres til den syntaktiske struktur i aktive og passive sætninger.

Fokus i opgaverne er specifikt på forståelse og produktion af passivsætninger, og hvordan passivsætninger adskiller sig fra aktive sætninger. Billederne og aktiviteterne kan også bruges til at facilitere produktionen af en række komplekse sætninger, såsom objektfokuserede sætninger (f.eks. "Det var kagen, damen spiste."), sætninger med relativsætning i objektet (f.eks. "Hun spiste kagen, som var god."), "hv"-spørgsmål osv.

Formålet er at forbedre produktionen af komplekse, reversible sætninger ved at forbedre koblingen af argumentstruktur til syntaktisk struktur i sætninger med ikke-neutral ledstilling.

Materiale:

Der er 52 billeder. Billederne viser to personer, der udfører handlinger sammen. En oversigt over sætningerne findes nedenfor.

I hvert tilfælde angiver en pil, hvilken person på billedet sætningen skal begynde med. Hvert billede er ledsaget af skriftlig hjælp i form af en ufuldstændig sætning fx "....bliver vejet af....".

Instruktioner:

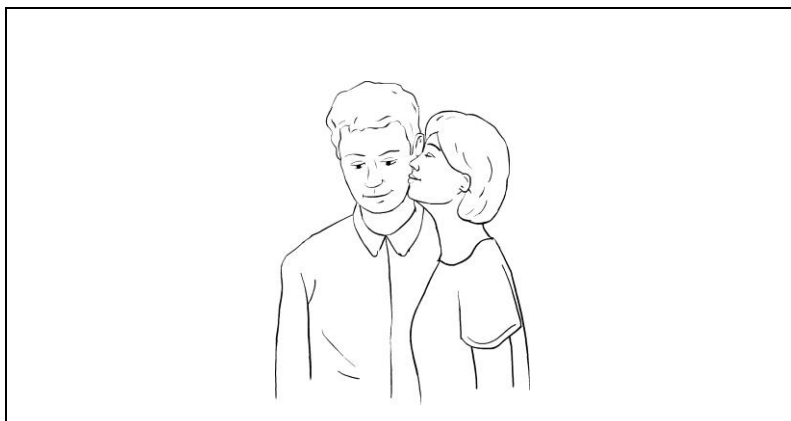
Billederne præsenteres et ad gangen. På hver side er der et reversibelt sætningsbillede og enten en ufuldstændig aktivsætning "....fodrer...." eller en ufuldstændig passivsætning "....bliver fodret af....".

Bed personen om at vurdere, hvad der sker og angive hvilken rolle personerne har i sætningen. Brug pilen og den ufuldstændige sætning til at hjælpe personen med at finde ud af, hvordan sætningen skal være. Bed derefter personen om at fuldføre sætningen.

Det kan være nødvendigt at være opmærksom på grammatiske fejl ved produktion af passive sætninger.

Hvis personen har vanskeligheder med morfologi, kan dette påvirke produktionen af sætninger.

En farvekodet sætningsramme kan være nyttig (se næste side).

Damen kysser manden
Manden bliver kysset af damen

Feedback:

Hvis en korrekt sætning er genereret:

- Fortæl at det er korrekt. Tydeliggør komponenterne og rollerne i sætningen, og hvordan dette er repræsenteret i den aktive og passive struktur.

Hvis en forkert sætning er genereret:

- Fortæl, at sætningen er forkert, og fremhæv de komponenter, der mangler.
- Hvis fejlen skyldes forkert tildeling af semantiske roller eller problemer med at koble dette til den aktive eller passive struktur, diskuteres rollerne.
- Hvis fejlen skyldes vanskeligheder med ordmobilisering, kan du give semantisk eller fonologisk prompt

Eventuel scoring:

- Noter, om personen kan producere sætningerne
- Noter om personen forstår de roller, hver komponent har i sætningen, og om personen forstår, hvordan dette udtrykkes syntaktisk i aktive og passive sætninger.

Liste over sætninger

(ordnet alfabetisk efter verbet)

Manden bærer damen	s. 45	Pigen slår damen	s. 35
Damen bærer manden	s. 49	Damen slår pigen	s. 29
Manden bliver båret af damen	s. 17	Pigen bliver slået af damen	s. 28
Damen bliver båret af manden	s. 24	Damen bliver slået af pigen	s. 41
Manden krammer damen	s. 6	Pigen sparker damen	s. 10
Damen krammer manden	s. 13	Damen sparker pigen	s. 21
Manden bliver krammet af damen	s. 23	Pigen bliver sparket af damen	s. 31
Damen bliver krammet af manden	s. 47	Damen bliver sparket af pigen	s. 52
Manden kysser damen	s. 50	Pigen tegner manden	s. 8
Damen kysser manden	s. 36	Manden tegner pigen	s. 11
Manden bliver kysset af damen	s. 4	Pigen bliver tegnet af manden	s. 16
Damen bliver kysset af manden	s. 7	Manden bliver tegnet af pigen	s. 1
Pigen mader drengen	s. 2	Pigen tørrer drengen	s. 32
Drengen mader pigen	s. 27	Drengen tørrer pigen	s. 37
Pigen bliver madet af drengen	s. 42	Pigen bliver tørret af drengen	s. 14
Drengen bliver madet af pigen	s. 19	Drengen bliver tørret af pigen	s. 22
Pigen maler manden	s. 38	Pigen vasker drengen	s. 20
Manden maler pigen	s. 12	Drengen vasker pigen	s. 26
Pigen bliver malet af manden	s. 43	Pigen bliver vasket af drengen	s. 30
Manden bliver malet af pigen	s. 44	Drengen bliver vasket af pigen	s. 33
Drengen måler pigen	s. 51	Drengen vejer pigen	s. 40
Pigen måler drengen	s. 9	Pigen vejer drengen	s. 48
Drengen bliver målt af pigen	s. 3	Drengen bliver vejlet af pigen	s. 5
Pigen bliver målt af drengen	s. 25	Pigen bliver vejlet af drengen	s. 34
Manden skyder damen	s. 15		
Damen skyder manden	s. 46		
Manden bliver skudt af damen	s. 18		
Damen bliver skudt af manden	s. 39		